

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem ve věci

žalobce: A. E. U.,
st. přísl. X
zastoupený Mgr. Pavolem Kehlem,
advokátem se sídlem Panská 895/6, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra,
se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí ze dne 11. 11. 2021, č. j. OAM-737/ZA-ZA11-ZA03-2021,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladu řízení.
- III. Žalovanému se **nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

1. Žalobce se včas podanou žalobou ze dne 21. 12. 2021 domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný rozhodl tak,
že se žalobci mezinárodní ochrana podle ustanovení § 12, § 13, § 14 a § 14b zákona

- č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje.
2. Z napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalobce podal dne 30. 8. 2021 žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice (dále též „ČR“). Z údajů poskytnutých k žádosti a z pohovoru ze dne 6. 9. 2021 vyplývají následující skutečnosti.
 3. Žalobce sdělil, že jeho státní příslušnost je nigerijská, etnická příslušnost je Igbo. Dorozumí se anglicky a igbo. Jeho náboženským přesvědčením je křesťanství. Je svobodný a bezdětný. Jeho posledním bydlištěm bylo město X. Z vlasti odcestoval dne 13. 10. 2017 letecky do Itálie, následně jel autobusem do ČR. Měl italské vízum, chtěl do Francie, ale dne 17. 10. 2017 vstoupil na území ČR a zůstal zde. Je zdravý, má žaludeční problémy, nejde však o vážný stav. O mezinárodní ochranu žádá proto, že v Nigérii je v nebezpečí. Jako křesťan čelil útokům džihádistů, kteří se snaží ovládnout celou zemi a učinit z ní muslimský stát. Velká část rodiny byla zabita. Od roku 2012 je členem hnutí IPOB (Indigenous People of Biafra), organizace, která bojuje za nezávislost Biafry.
 4. Při pohovoru žalobce uvedl, že se narodil ve městě X, kde žil až do roku 2012. Po studiích pobýval ve městě X a X, kde pracoval na farmě u svého otce. V Nigérii má matku, čtyři sestry a dva bratry, v kontaktu je pouze s matkou. Po smrti otce se společně s bratry staral o farmu do roku 2017. Ve vlasti měl problém s muslimy, jelikož vyhnali krávy na jejich pole a ničili jim farmu. Byli ozbrojeni a vyhrožovali zabitím všem, kdo nevěřili v Alláha. Tento incident se odehrál v září 2017, žalobce a jeho bratr utekli a na farmě zůstala jen matka. Na státní orgány se žalobce neobrátil, jsou na straně džihádistů a není žádná možnost pomoci. Současná vláda je na straně muslimů a pokouší se islamizovat celou společnost. Proto existuje hnutí IPOB, které se vše snaží změnit. Vůdce hnutí M. N. Kanu byl uvězněn. Hnutí vzniklo na obranu lidí a kmenů, které žijí ve východní části země. Cílem je vytvořit nezávislý stát Biafra. IPOB se skládá z několika buněk rozptýlených po světě. Žalobce je řadový člen IPOB, členskou průkazku nechal v Nigérii. Šlo o běžný průkaz s vlajkou Biafry. Vlajku Biafry ale žalobce napoprvé nesprávně popsal. Každou první neděli v měsíci se schází a debatují o jejich činnosti. Žalobce se pravidelně účastní jednání v Praze. I ve vlasti se účastnil různých schůzek a protestů, první protest se uskutečnil v roce 2015. V Praze se účastnil jedné demonstrace v říjnu 2020. Ve vlasti měl žalobce problémy, protože je křesťan. Jednou šel do kostela a ani tam nedošel, protože džihádisté kostel obsadili. Džihádisté také obsadili a zapálili jeho dům. Následně žalobce dostal od kamaráda nabídku pomoci ve formě vyřízení italského víza. S vyřízením pasu neměl žádné problémy, stejně jako s vycestováním ze země. O mezinárodní ochranu až nyní požádal proto, že vůdce IPOB byl uvězněn a žalobce by se necítil ve vlasti bezpečně, obává se zabití, a to jak ze strany islamistů, tak ze strany státních orgánů. Farma je stále obsazena islamisty. Rovněž žalobci skončilo vízum, které mu bylo uděleno na základě vztahu s českou přítelkyní. Výjezdní příkaz, který žalobce obdržel, byl platný do dne 30. 8. 2021.
 5. Dle žalovaného bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce jsou jeho spory s džihádisty ohledně rodinné farmy a jeho členství v organizaci IPOB.
 6. Žalovaný při posouzení žádosti žalobce vycházel především z jeho výpovědí a z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Nigerijské federativní republice.

Konkrétně vycházel z Informace OAMP, Nigérie – Fulové: Profil etnika, farmářsko-pastevecké konflikty a fulský extremismus v Nigérii ze dne 19. 8. 2021, Informace EASO, Nigérie – Bezpečnostní situace: Nestátní ozbrojení aktéři ze dne 11. 10. 2021, Informace Australské vlády, Nigérie – Vnitřní přesídlení a zacházení s navrátilci ze dne 24. 5. 2021, Informace Human Rights Watch (HRW) – Výroční zpráva 2020 Nigérie ze dne 26. 10. 2020, Informace EASO, Nigérie – Perzekuce jedinců ze dne 8. 2. 2019, Informace OAMP, Nigérie – Bezpečnostní a politická situace v zemi ze dne 5. 10. 2021, Výroční zpráva Ministerstva zahraničních věcí USA, Výroční zpráva o svobodě vyznání za rok 2019 ze dne 7. 12. 2020, Informace OAMP: Administrativní a etnická mapa Nigérie ze dne 10. 2. 2021 a ze zprávy BBC s názvem Nigerijským úřadům se vzdalo 6000 radikálů Boko Haram a jejich příbuzných ze dne 3. 9. 2021.

7. V rámci seznámení s podklady rozhodnutí žalobce předložil fotografie zachycující jeho participaci na demonstraci konané IPOB v Praze dne 3. 11. 2021. Na fotkách je žalobce a další tři lidé držící vlajku Biafry. Dále sdělil, že vůdce IPOB má jít 10. 11. 2021 k soudu. Matka žalobce byla v srpnu 2021 v nemocnici po útoku na její vesnici, měla trauma a pořezanou ruku. Žalobce neví, jaká je současná situace s jeho farmou, matka sice žije ve stejné vesnici, ale už nežije na jejich farmě. Od roku 2017 se s ní žalobce pouze jednou spojil telefonicky a o farmě spolu nemluvili. Džihádisté, se kterými měli problémy a kteří zaútočili v roce 2017 na jejich farmu, byli Fulani pastevci. Podle žalobce spolupracují i s Boko Haram. Členem IPOB je žalobce od roku 2017, ve vlasti se účastnil několika členských setkání, kde pouze diskutovali. V roce 2017 nezůstal v Lagosu, protože tam nikoho neměl a neměl tam žádný business. Rovněž chtěl jet do EU a žádat o mezinárodní ochranu.
8. Žalovaný vyhodnotil příběh žalobce z hlediska možného pronásledování ve smyslu ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu tak, že žalobce neuvedl v průběhu řízení žádné skutečnosti, na základě nichž by bylo možno učinit závěr, že vyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod, za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. Žalovaný rovněž nedospěl k závěru, že by žalobce mohl ve vlasti pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů uvedených v ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalobce dle žalovaného rovněž nesplňoval důvody k udělení azylu podle ustanovení § 13 zákona o azylu za účelem sloučení rodiny. Při posouzení důvodů pro udělení humanitárního azylu ve smyslu ustanovení § 14 zákona o azylu žalovaný v případě žalobce dospěl k závěru, že nezjistil zvláštního zřetele hodný důvod pro udělení azylu dle ustanovení § 14 zákona o azylu. Žalovaný ani nedovodil, že by žalobce byl po svém návratu do vlasti vystaven jednání, které by bylo možno označit za bezprostředně hrozící vážnou újmu ve smyslu § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu. Dále se žalovaný zabýval tím, zda žalobci v případě návratu do vlasti nehrozí vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. K tomu žalovaný uvedl, že z výše uvedených informačních zdrojů nevyplývá, že by v zemi původu žalobce probíhal takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno ve vztahu k žalobci pokládat za vážnou újmu. Případné vycestování žalobce po posouzení informací o zemi původu a skutečnostech sdělených žalobcem není dle žalovaného ani v rozporu s mezinárodními závazky ČR. Žalovaný proto dospěl k závěru, že žalobce nesplnil zákonné podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle ustanovení § 14a zákona o azylu. Žalovaný posléze neshledal, že by v ČR byla udělena doplňková ochrana některému z rodinných příslušníků žalobce, proto

žalobci doplňkovou ochranu dle ustanovení § 14b zákona o azylu neudělil. Z uvedených důvodů žalovaný neshledal důvody pro udělení mezinárodní ochrany v žádné z jejich forem, a proto žádost zamítl.

II. Žaloba

9. V žalobě žalobce v první řadě uvedl, že již v rámci správního řízení tvrdil, že je v zemi původu členem protestního separatistického hnutí IPOB – Indigenous People of Biafra/Původní obyvatelé Biafry. Cílem je prosadit obnovení Biafry na základě referenda. V rámci tohoto hnutí se opakovaně účastnil demonstrací a protestů. Vedle toho žalobce jako křesťan čelil útokům džihádistů.
10. Žalobce je přesvědčen, že byl ve správním řízení zkrácen na svých právech. Žalovaný porušil ustanovení § 3 ve spojení s § 2 odst. 4 a dále § 50 odst. 3 a odst. 4 správního řádu, neboť žalovaný nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu, nezohlednil skutečnosti hovořící ve prospěch žalobce a nepřihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo. Žalovaný rovněž porušil § 12 zákona o azylu, neboť žalobce splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany ve formě azylu a § 14a zákona o azylu, neboť žalobci v případě návratu hrozí nebezpečí vážné újmy a splňuje tedy podmínky pro udělení doplňkové ochrany. Žalovaný pochybil, když řádně nezjistil skutkový stav s nepřihlédl ke všem rozhodným okolnostem a v důsledku toho nesprávně aplikoval § 12 a § 14a zákona o azylu.
11. K situaci pro-Biafra aktivistů žalobce uvedl, že ze strany bezpečnostních složek Nigérie dochází k brutálnímu potlačování demonstrací, důsledkem jsou desítky mrtvých nebo zraněných a vyšší počty zadržených příznivců. Ze zprávy Amnesty International z listopadu 2016 vyplývá, že ze strany ozbrojených sil je často používána hrubá a nepřiměřená síla, zadržené osoby jsou mučeny nebo podrobeny jiným formám špatného zacházení. Tato porušení nejsou ve většině případů žádným relevantním způsobem vyšetřována, neboť chybí politická vůle zabývat se případy závažného porušení lidských práv. V rámci celé země dochází k mimosoudním popravám a nuceným zmizením. Na rozšířené zneužívání moci příslušníky bezpečnostních složek upozorňuje i zpráva EASO z června 2017, která uvádí, že nigerijská policie a vojenské i bezpečnostní složky mají na svědomí svévolné zatýkání, zadržování, mučení, nucená zmizení a mimosoudní popravy. Ze strany nigerijské vlády je však přijato pouze málo kroků vedoucích k vyšetřování těchto případů. Zpráva Amnesty International dále uvádí, že od srpna roku 2015 zabily bezpečnostní složky v průběhu pokojných shromáždění nejméně 150 pro-Biafra aktivistů a zranily stovky dalších.
12. Žalobce dále tvrdí, že mu v zemi původu hrozí pronásledování z důvodu zastávání určitého politického názoru a jeho projevování navenek prostřednictvím členství v organizaci IPOB. Žalobce dvakrát unikl přímému ohrožení života, když na demonstraci zaútočili ozbrojení muži. V případě žalobce je relevantní jak ustanovení § 12 písm. a), tak § 12 odst. b) zákona o azylu, neboť je nepochybné, že v zemi původu zastával určitý politický názor, tedy boj za obnovení Biafry jako samostatného státu, a tento názor veřejným způsobem projevoval prostřednictvím členství a aktivního působení v hnutí IPOB. Za politická práva a svobody přitom musí být považována i politická práva ve smyslu hlavy druhé oddílu druhého Listiny základních práv a svobod včetně svobody projevu a práva na informace. Právo pokojně se shromažďovat je rovněž jedním

z politických práv, přičemž žalobce byl zadržen právě v důsledku uplatňování tohoto práva. Bezpečnostní složky zneužily své oprávnění zadržet osobu za účelem potlačení svobodného vyjadřování politických názorů. Jak potvrzují i zprávy ze země původu, v Nigérii jde o přetrvávající problém, který je ponechán bez adekvátní reakce ze strany odpovědných orgánů. Žalobce proto nemohl spoléhat na ochranu orgánů v zemi původu.

13. Co se týče existující míry rizika, že by žalobce mohl být v zemi původu vystaven pronásledování, je potřeba uplatnit důkaz přiměřené pravděpodobnosti. Z dostupných zpráv ze země původu vyplývá, že často a ve velkém rozsahu dochází k nepřiměřeným zásahům proti demonstrantům. Účastníci demonstrací musí počítat s tím, že mohou být zadrženi příslušníky bezpečnostních sborů. Tato zatčení a případné mučení či špatné zacházení se netýkají pouze vysokých představitelů IPOB nebo MASSOB, ale i řadových členů či pouhých sympatizantů těchto hnutí, účastníků se shromáždění. Žalobce by proto měl mít nárok na udělení azylu podle § 12 písm. a) nebo § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť byl v zemi původu vystaven pronásledování v důsledku uplatňování politických práv, a zároveň neexistují důvody se domnívat, že by mu v případě návratu do Nigérie rakové pronásledování již nehrozilo.
14. S ohledem na výše uvedené proto žalobce navrhl, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

15. Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 18. 1. 2022 konstatoval, že žalobce nepředložil žádné žalobní body, které by směřovaly do napadeného rozhodnutí, pouze předložil svůj tvrzený azylový příběh, na jehož základě a na základě zpráv o zemi původu prezentuje svůj názor na to, že by mu měla být udělena mezinárodní ochrana. Žalobce přitom ignoruje zjištění a závěry žalovaného, s nimiž vůbec nepolemizuje.
16. Co se týče obav z pastevců Fulani, žalovaný odkázal na stranu 4 – 6 napadeného rozhodnutí. Ke konfliktům mezi těmito pastevcí a obyvateli míst, kam pastevci doputují, skutečně dochází, ale na úplně jiných místech, než má žalobce farmu. Zároveň se nejedná o džihádisty. Nigerijské státní složky navíc proti násilným záborům půdy zasahují. I kdyby byl žalobce takovému jednání vystaven, nejedná se o azylově relevantní fakt.
17. Žalobce měl dále obavy z islamizace své země. V průběhu správního řízení ale neuvedl, jakým způsobem se ho tato islamizace týká, současně žalobce neměl v souvislosti se svojí křesťanskou vírou žádné problémy. Údajný zábor jeho farmy nebyl veden na základě náboženských rozdílů, jak žalovaný vysvětlil na stranách 5 a 6 napadeného rozhodnutí.
18. Další obavou žalobce bylo pronásledování kvůli zastávání politických názorů, resp. příslušnosti k hnutí IPOB. Žalovaný odkázal na strany 3, 4 a 6 napadeného rozhodnutí, a uvedl, že žalobce neměl v zemi původu kvůli svým názorům ani kvůli členství žádné problémy. Žalobní tvrzení o tom, že žalobce dvakrát během demonstrace unikl přímému ohrožení života není v souladu s dosavadními výpověďmi žalobce a žalovaný je považuje za účelové.
19. S ohledem na uvedené proto žalovaný závěrem navrhl, aby krajský soud žalobu v plném rozsahu zamítl.

IV. Posouzení věci krajským soudem

20. Krajský soud v Brně přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, jež žalobce uplatnil v žalobě (§ 75 odst. 2 s.ř.s.), jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, a ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).
21. Soud ve věci rozhodl v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 s.ř.s. bez nařízení ústního jednání.
22. Krajský soud předně uvádí, že není smyslem soudního přezkumu stále dokola podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto se může soud v případech shody mezi názorem soudu a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 – 130, či rozsudky téhož soudu ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4 As 11/2006 – 86, a ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012 – 47; všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu citovaná v tomto rozsudku jsou dostupná na www.nssoud.cz).
23. Ze správního spisu krajský soud zjistil následující skutečnosti. Jsou v něm založeny protokoly o pohovoru, Informace OAMP, Nigérie – Fulové: Profil etnika, farmářsko-pastevecké konflikty a fulský extremismus v Nigérii ze dne 19. 8. 2021, Informace EASO, Nigérie – Bezpečnostní situace: Nestátní ozbrojení aktéři ze dne 11. 10. 2021, Informace Australské vlády, Nigérie – Vnitřní přesídlení a zacházení s navrátilci ze dne 24. 5. 2021, Informace Human Rights Watch (HRW) – Výroční zpráva 2020 Nigérie ze dne 26. 10. 2020, Informace EASO, Nigérie – Perzekuce jedinců ze dne 8. 2. 2019, Informace OAMP, Nigérie – Bezpečnostní a politická situace v zemi ze dne 5. 10. 2021, Výroční zpráva Ministerstva zahraničních věcí USA, Výroční zpráva o svobodě vyznání za rok 2019 ze dne 7. 12. 2020, Informace OAMP: Administrativní a etnická mapa Nigérie ze dne 10. 2. 2021 a ze zprávy BBC s názvem Nigerijským úřadům se vzdalo 6000 radikálů Boko Haram a jejich příbuzných ze dne 3. 9. 2021, jakož i další podklady pro vydání rozhodnutí.
24. Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že *mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle ustanovení § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.*
25. Podle ustanovení § 12 zákona o azylu v platném znění *se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.*
26. Podle ustanovení § 2 odst. 4 zákona o azylu *se pronásledováním rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování. Původcem pronásledování nebo vážné*

újmou se podle ustanovení § 2 odst. 6 zákona o azylu rozumí *státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem (...) nebo soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát (...) nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmou*. Podle ustanovení § 2 odst. 7 stejného zákona *pronásledováním nebo vážnou újmou není, pokud se obava cizince z pronásledování nebo vážné újmy vztahuje pouze na část území státu, jehož státní občanství má (...)* *a může-li cizinec bezpečně a oprávněně odcestovat do jiné části státu, do ní vstoupit a v ní se usadit, a pokud s přihlédnutím k situaci v této části státu a k jeho osobní situaci v této části státu a) nemá odůvodněný strach z pronásledování ani nejsou dány důvodné obavy, že by mu zde brozilo skutečné nebezpečí vážné újmy, nebo b) má přístup k účinné ochraně před pronásledováním nebo vážnou újmou.*

27. Krajský soud po individuálním posouzení případu žalobce dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Krajský soud k námitkám žalobce zejména přezkoumal napadené rozhodnutí co do neudělení mezinárodní ochrany ve formě azylu ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu.
28. Co se týče pojmu uplatňování politických práv ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu je nutné vykládat v souladu s čl. 43 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“), protože § 12 písm. a) zákona o azylu je promítnutím této ústavní normy na zákonné úrovni. Za politická práva a svobody tudíž musejí být pokládána politická práva ve smyslu hlavy druhé oddílu druhého Listiny (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2008, č. j. 2 Azs 45/2008 – 67).
29. Pokud jde o zastávání politických názorů ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu, tento pojem je o něco širší, než uplatňování politických práv. Toto ustanovení má svůj původ přímo v Úmluvě o právním postavení uprchlíků. Lze proto vycházet z výkladu obsaženého v Příručce UNHCR k postupům pro určování právního postavení uprchlíků, podle které „[z]astávání politických názorů lišících se od názorů vlády není samo o sobě důvodem k nárokování si právního postavení uprchlíka, a žadatel musí prokázat, že skutečně má obavy z pronásledování pro své názory. Předpokladem toho je, že žadatel zastává názory, které nejsou tolerovány ze strany úřadů a které kritizují jejich politiku a metody. Dále to předpokládá, že tyto názory se staly předmětem pozornosti úřadů nebo jsou jimi přisuzovány žadateli“ (viz bod 80). Zároveň je toto ustanovení třeba vykládat souladně se směrnicí č. 2011/95/EU („kvalifikační směrnice“), která v čl. 10 odst. 1 písm. e) definuje politické názory jako pojem zahrnující „zejména zastávání názorů, myšlenek nebo přesvědčení ohledně potenciálních původců pronásledování uvedených v článku 6 a jejich politik nebo postupů, bez ohledu na to, zda žadatel podle dotyčných názorů, myšlenek nebo přesvědčení jednal.“
30. Za kritérium pro rozlišení, zda určité jednání představuje uplatňování politických práv, přitom nelze brát intenzitu či rozsah výkonu těchto práv, ani společenský dopad takového jednání, neboť takový selektivní přístup by popíral podstatu ochrany před pronásledováním z daného důvodu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2014, č. j. 5 Azs 20/2014 – 44). Podstatné však je, zda daná forma aktivity vyvolala pronásledování či odůvodněný strach z pronásledování z tohoto důvodu s ohledem na

charakteristiky dané země původu. Intenzita uplatňování politických práv pak má význam při posuzování, zda existuje přiměřená pravděpodobnost pronásledování.

31. Jelikož žalobce byl řadovým členem hnutí IPOB, lze konstatovat, že určitým způsobem uplatňoval svá politická práva, zejména prostřednictvím schůzek, protestů a demonstrací právě v souvislosti s členstvím v tomto hnutí. Otázkou však je, zda byl žalobce v této souvislosti pronásledován, popř. zda by mu pronásledování hrozilo v případě návratu do Nigérie.
32. Podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. a) a písm. b) jsou odlišné. Pro udělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu je nezbytné, aby žadatel byl pronásledován již v momentu, kdy opouští zemi původu. Vyžaduje se tedy minulé pronásledování. To ovšem ve vztahu k písm. b) neplatí. Zde se posuzuje budoucí hrozba pronásledování a riziko, které může hrozit žadateli v budoucnu, přičemž hrozba budoucího pronásledování nemusí nutně vycházet z pronásledování v minulosti.
33. Pro udělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu, na rozdíl od písm. b), tedy nestačí pouze hrozba budoucího pronásledování, vyžaduje se pronásledování v minulosti. S žalovaným krajský soud souhlasí, že žalobce nebyl ve vlasti pronásledován pro uplatňování politických práv a svobod ve smyslu ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu, byť žalobce uvedl, že byl členem hnutí IPOB a účastnil se ve vlasti schůzek tohoto hnutí a demonstrací. Neuvedl však, že by měl v souvislosti s členstvím v IPOB ve vlasti jakékoliv konkrétní problémy. Žalobce sice uváděl v žalobě, že mu v souvislosti s demonstracemi dvakrát hrozilo přímé ohrožení života, toto tvrzení však bylo zcela obecné a bez jakýchkoliv podrobností, které by soudu umožnily posoudit závažnost žalobcem uváděných problémů. Stejně jako žalovanému se i soudu jeví toto sdělení jako účelové. Žalobcova tvrzení ohledně jeho problémů s nigerijskými bezpečnostními sbory při demonstracích rovněž vyznívají zcela nekonkrétně ve vztahu k jeho osobě. Jednalo se pouze o obecné informace, aniž by žalobce jakkoliv popsal, jak se tvrzené incidenty měly odehrát. Rovněž nelze odvodit, že by žalobce měl jakékoliv jiné problémy s nigerijskými státními orgány. Žalovaný poukázal i na zásadní nesrovnalosti v žalobcových výpovědích v průběhu pohovoru a seznámení se s podklady rozhodnutí, přičemž se jednalo o rozpory ohledně doby členství žalobce v hnutí IPOB (tedy od kdy byl členem), ohledně žalobcovy účasti na demonstracích a ohledně znalosti vlajky Biafry. Krajský soud se i v tomto ohledu s žalovaným ztotožňuje a vyvozuje na základě toho nevěrohodnost žalobcových výpovědí, jelikož rozpory jsou výrazné. Fotografie z demonstrace v Praze z listopadu 2021 doložené žalobcem krajský soud rovněž považuje za nerelevantní, jelikož byly pořízeny těsně před jejich doložením žalovanému a nedokládají žalobcem tvrzenou politickou aktivitu v Nigérii, ani jakékoliv potíže v zemi původu s tím související.
34. Podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu tak s ohledem na výše uvedené žalobce nesplňuje.
35. Z tvrzení žalobce také nelze dovodit existenci přiměřené pravděpodobnosti budoucího pronásledování podle § 12 písm. b) zákona o azylu z důvodu toho, že v zemi původu uplatňoval svá základní politická práva, ani z jiných důvodů taxativně uvedených v § 12 písm. b).
36. Přiměřená pravděpodobnost pronásledování neplyne ani z toho důvodu, že džihádisti z kmene Fulani zabrali jeho rodinnou farmu, z důvodu žalobcova křesťanského vyznání a z důvodu obav z islamizace jeho vlasti, jak uváděl žalobce v rámci správního řízení.

37. Jak uvedl žalovaný, džihádisti z kmene Fulani, kteří měli zabrat žalobcovu rodinnou farmu, jsou kočovnými pastevcí s převážně muslimským vyznáním. Ze zpráv o zemi původu skutečně vyplývá, že mezi těmito pastevcí a obyvateli v místech, kam pastevcí dorazí, dochází ke konfliktům a k záborům půdy ze strany kmene Fulani. Střety mezi pasteveckými a farmářskými komunitami však spíše nejsou nábožensky orientované, týkají se zejména násilných záborů a následné pastvy dobytka na farmářské půdě. Žalovaný rovněž správně podotkl, že ze zpráv o zemi původu vyplývá jiná lokalita, v níž se takové zábery půdy odehrávají, než kde se nachází farma žalobce. Ke srážkám mezi kmenem Fulani a farmáři dochází zejména v tzv. zóně Centrální sever a okolo Středního pásu Nigérie, žalobce však žil ve městě Nnewi a Anambra, které se nacházejí na jihu Nigérie. Nelze samozřejmě vyloučit, že se i v této lokalitě mohly odehrát konflikty mezi pastevcí z kmene Fulani a místními farmáři, avšak jedná se spíše o výjimku. Uvedené incidenty přitom nelze považovat za pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. Ze zpráv o zemi původu neplyne ani to, že by pastevecký kmen Fulani jakýmkoliv způsobem spolupracoval s teroristickou skupinou Boko Haram, jak naznačoval žalobce při seznámení s podklady rozhodnutí. I s touto námitkou se žalovaný v napadeném rozhodnutí dostatečně podrobně vypořádal.
38. Co se týče obav z islamizace své země původu, žalobce neuvedl žádný konkrétní příklad, jak se ho islamizace dotýká či porušuje jeho základní práva a svobody. Ze zpráv o zemi původu plyne, že v Nigérii je obyvatelstvo přibližně rovnoměrně rozděleno na muslimy a křesťany (viz Výroční zpráva Ministerstva zahraničních věcí USA, Výroční zpráva o svobodě vyznání za rok 2019 ze dne 7. 12. 2020). V oblasti, odkud pochází žalobce, tedy jihovýchod Nigérie, je přitom spíše převaha obyvatel s křesťanským vyznáním. Ze zpráv o zemi původu nevyplývá snaha státních složek o islamizaci těchto obyvatel. V některých nigerijských státech je muslimské obyvatelstvo rozšířenější a dochází k uplatňování práva šaría, ne však v lokalitě, odkud pochází žalobce. Probíhající islamizace nemá charakter pronásledování ve smyslu zákona o azylu, ani to nelze předpokládat v budoucnosti. Obavy žalobce jsou tak v tomto směru neopodstatněné, nadto v situaci, kdy žalobce žádné konkrétní problémy vztahující se k jeho osobě neuvedl (kromě tvrzení o konfliktech s muslimskými pastevcí z kmene Fulani, které ale krajský soud považuje za nepravděpodobné v lokalitě, v níž měl žalobce farmu, jak uvedl již výše).
39. Žalobce neuvedl ani žádné jiné konkrétní problémy, které by měl s nigerijskými státními orgány z důvodu vykonávané politické činnosti v rámci hnutí IPOB. Pokud byl žalobce jakkoliv ohrožen v průběhu účasti na demonstracích v zemi původu, z jeho sdělení nelze odvodit, že byl napaden nigerijskými bezpečnostními složkami. V ČR se měl účastnit dvou demonstrací, přičemž předložil fotografie z jedné z nich. Lze z nich vyvodit žalobcovu aktivitu spojenou s podporou IPOB a samostatného státu Biafra. Na základě celého kontextu žalobcova příběhu však nelze odvodit, že by žalobce měl v zemi původu závažné problémy se státními složkami z důvodu jeho členství v IPOB a jeho politické aktivity. Žalobce je řadovým členem IPOB, jeho aktivita spočívala spíše účasti na schůzkách a případně na několika demonstracích. Problémy v souvislosti s členstvím v IPOB přitom hrozí spíše čelním představitelům tohoto hnutí, ale ne řadovým členům.
40. Budoucí hrozba pronásledování by přitom měla být posouzena s hodnocením přiměřené pravděpodobnosti, kterou by měl žalovaný zhodnotit na základě tvrzení žalobce v konfrontaci s informacemi o zemi původu, což žalovaný učinil. Lze tak uzavřít, že žalovaný mj. na základě opatřených informací o zemi původu řádně a dostatečně zjistil

skutkový stav a z něj následně vyvodil závěry o neexistenci hrozby pronásledování žalobce v případě návratu do Nigérie.

41. Krajský soud pak na závěr poznamenává, že politická a bezpečnostní situace v Nigérii není ideální, nicméně obecně špatnou politickou a bezpečnostní situaci nelze podřadit pod relevantní důvody pronásledování podle ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu. Uvedená zhoršená politická a bezpečnostní situace totiž dopadá na všechny občany Nigérie, nejde o selektivní opatření namířená vůči určitým skupinám obyvatel a situaci v Nigérii tak nelze podřadit pod pojem pronásledování podle § 12 písm. b).
42. Za správné, zákonné, zjištěným skutečnostem odpovídající a náležitě odůvodněné považuje krajský soud neudělení azylu dle ustanovení § 13 a § 14 zákona o azylu.
43. K udělení azylu dle ustanovení § 13 zákona o azylu (tzv. azyl za účelem sloučení rodiny), který zohledňuje rodinné vazby a uplatňuje se vůči zákonem vymezenému okruhu rodinných příslušníků azylanta, nebyl v případě žalobce shledán zákonný podklad, neboť žalobce není rodinným příslušníkem azylanta, jemuž byl udělen azyl dle ustanovení § 12 nebo 14 citovaného zákona. Navíc ve vztahu k neudělení azylu dle ustanovení § 13 zákona o azylu žalobce ničeho nenamítal.
44. Podle ustanovení § 14 zákona o azylu, *jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.*
45. K otázce posuzování humanitárního azylu krajský soud odkazuje na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které na udělení humanitárního azylu není právní nárok. Posouzení možných důvodů pro udělení humanitárního azylu je otázkou správního uvážení, které soud přezkoumává pouze v omezeném rozsahu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003 – 38, či ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 – 48). Míra volnosti žalovaného při zvažování důvodů pro udělení humanitárního azylu je přitom limitována především zákazem libovůle, jenž pro orgány veřejné moci vyplývá z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 – 55). Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu v tom směru, zda
nevybočilo
z
mezi
a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 – 48). V již zmiňovaném rozsudku ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 – 55, Nejvyšší správní soud uvedl: „Smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrně „nehumánní“ azyl neposkytnout. (...) Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly.“

46. Pokud tedy žalovaný odůvodnil, že při posouzení rodinné, sociální, ekonomické situace, zdravotního stavu a věku žalobce neshledal důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu, soud považuje učiněný závěr za správný a odpovídající zjištěným skutečnostem, žalobce se ostatně udělení humanitárního azylu ani zvlášť nedomáhal.
47. Následně soud nad rámec uplatněných žalobních námitek přezkoumal postup správního orgánu i ohledně naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany, jak mu to ukládá ustanovení § 28 ve spojení s § 14a a § 14b zákona o azylu.
48. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.
49. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
50. Smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území ČR těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu neúnosné nebo jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování. Žalovaný se odůvodnění neudělení doplňkové ochrany ve smyslu citovaného ustanovení věnoval v napadeném rozhodnutí. Žalobce neuvedl a žalovaný ani soud nenalezl žádné skutečnosti, na základě kterých by žalobci mohla v případě návratu do vlasti hrozit vážná újma formou uložení nebo vykonání trestu smrti, byť v Nigérii trest smrti nebyl zrušen. K odsouzení k trestu smrti stále dochází, nicméně pouze za vraždu, zabití, terorismus, sexuální trestné činy, únos, cizoložství aj. Žalobce však neuváděl, že by byl za jakýkoliv takový trestný čin ve vlasti odsouzen a že by mu měl hrozit trest smrti.
51. Žalovaný se rovněž zabýval otázkou, zda žalobci hrozí v případě návratu do vlasti nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Krajský soud souhlasí se závěrem žalovaného, že žalobci v případě návratu do vlasti nehrozí vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Byť žalobce vypověděl, že má obavy z návratu do země původu spojené s obavami ze zabití ze strany kmene Fulani či teroristické skupiny Boko Haram, nelze žalobcem popsané skutečnosti považovat za hrozbu vážné újmy ve formě mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Jak uvedl žalovaný, riziko spojené s ohrožením žalobce ze strany členů Boko Haram, je totožné s nebezpečím, které hrozí jakémukoliv jinému obyvateli Nigérie, nadto v situaci, kdy tato teroristická skupina operuje převážně v severních částech Nigérie, kde však žalobce nikdy nepobýval. Boko Haram není nadto tolerována nigerijskou vládou a její členové jsou vyšetřováni a odsuzováni k vysokým trestům. Zabití žalobce ze strany příslušníků kmene Fulani rovněž krajský soud neopvažuje za

pravděpodobné. Jak již uvedl výše, tito pastevci se nacházejí spíše v jiných částech Nigérie, než odkud pochází žalobce. Nigerijské složky zasahují proti útokům kmene Fulani zasahují a snaží se zabránovat nezákonným záborům půdy. Případné problémy s kmenem Fulani se netýkají pouze žalobce, ale všech farmářů v oblastech, kam se tento kmen přesune, nelze je tedy vztahovat pouze na osobu žalobce. Žalobce navíc před svým odjezdem z vlasti žil v Lagosu, kde nezaznamenal jakékoliv problémy vůči svojí osobě. Krajský soud přitom odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí, kde se žalovaný podrobně zabýval obavami žalobce spojenými s teroristickou organizací Boko Haram a s kmenem Fulani. V případě žalobce žalovaný ani krajský soud neshledali, že by žalobci reálně hrozilo nebezpečí vážné újmy v případě návratu do země původu.

52. Správní orgán posuzoval i otázku, zda žalobci v případě návratu do vlasti nehrozí vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu se závěrem, že v Nigérii neprobíhá ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možné ve vztahu k žalobcům pokládat za vážnou újmu dle ustanovení § 14a odst. 2 zákona o azylu. Žalovaný z výše označených informačních zdrojů nezjistil, že by takový konflikt na území Nigérie probíhal. Krajský soud v projednávaném případě neshledal žádný důvod k tomu, aby se od uvedeného zhodnocení aktuální situace v Nigérii odchýlil. Krajský soud nehledal ani žádné důvody, pro které by vycestování žalobce do země jeho původu bylo v rozporu s mezinárodními závazky ČR.
53. Podle ustanovení § 14b odst. 1 zákona o azylu se rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení. Žalobce nesplňuje ani podmínky pro udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny ve smyslu výše citovaného ustanovení, neboť netvrdil ani nebylo prokázáno, že by některému jeho rodinnému příslušníkovi byla udělena doplňková ochrana tak, jak je uvedeno v § 14b odst. 1 zákona o azylu.

V. Závěr a náklady řízení

54. Soud tak neshledal žádný z uplatněných žalobních bodů důvodným a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Soud neshledal žádné vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, dle jeho názoru bylo rozhodnutí vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci, žalovaný rovněž odůvodnil, proč žalobci nelze udělit některou z forem mezinárodní ochrany, pochybení soud neshledal ani v případě opatření podkladů pro vydání rozhodnutí a jejich hodnocení. Soud proto žalobu jako nedůvodnou podle ustanovení § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
55. Výroky II. a III. o náhradě nákladů řízení jsou odůvodněny ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., když úspěšnému žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti a žalobce nebyl v řízení úspěšný, pročez nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za

něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 29. listopadu 2023

JUDr. Petr Polách, v.r.
samosoudce